

การประเมินความเสี่ยง

การทุจริตในหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดแค
อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดแค อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม**

นิยามความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือเหตุไม่พึงประสงค์อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้เบี่ยงเบนไปหรือไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งในด้านกลยุทธ์ การเงิน การดำเนินงาน และกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การตอบสนองความเสี่ยง หมายถึง การพิจารณาเลือกวิธีการที่ควรกระทำเพื่อจัดการกับความเสี่ยง ที่อาจจะเกิด ขึ้นตามผลการประเมินความเสี่ยง ซึ่งต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่เกิดกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความคุ้มค่าในการบริหารความเสี่ยงที่เหลืออยู่ วิธีการที่ใช้ในปัจจุบัน คือ

๑. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการหลีกเลี่ยงหรือหยุดการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น งานส่วนใดที่องค์กรไม่ถนัด อาจหลีกเลี่ยงหรือหยุดการทำงานในส่วนนั้น และอาจใช้การจ้างงานภายนอกแทน

๒. การลดความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการจัดให้มีระบบการควบคุมต่างๆเพื่อป้องกัน หรือค้นพบความเสี่ยงอย่างเหมาะสมทันเวลา

๓. การแบ่งความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการหา ผู้ร่วมรับผิดชอบความเสี่ยง เช่น การทำประกันต่างๆ

๔. การยอมรับความเสี่ยง คือการไม่ต้องทำอะไรเพิ่มเติมเนื่องจากมีความเห็นว่าความเสี่ยงมีโอกา สที่จะเกิดขึ้นน้อย และผลกระทบจากการเกิดก็น้อยด้วย

ขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจาก การ ประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์ มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติในการจัดการและควบคุมความ เสี่ยงที่สูง และสูงมาก ให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่า ใน ด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้น กับประโยชน์ที่จะได้รับ ด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความ เสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดให้ฝ่ายบริหารรับทราบ

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้ มั่นใจ ว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือ กลไกความ เสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้อง จัดหา มาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่มีการจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้ องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

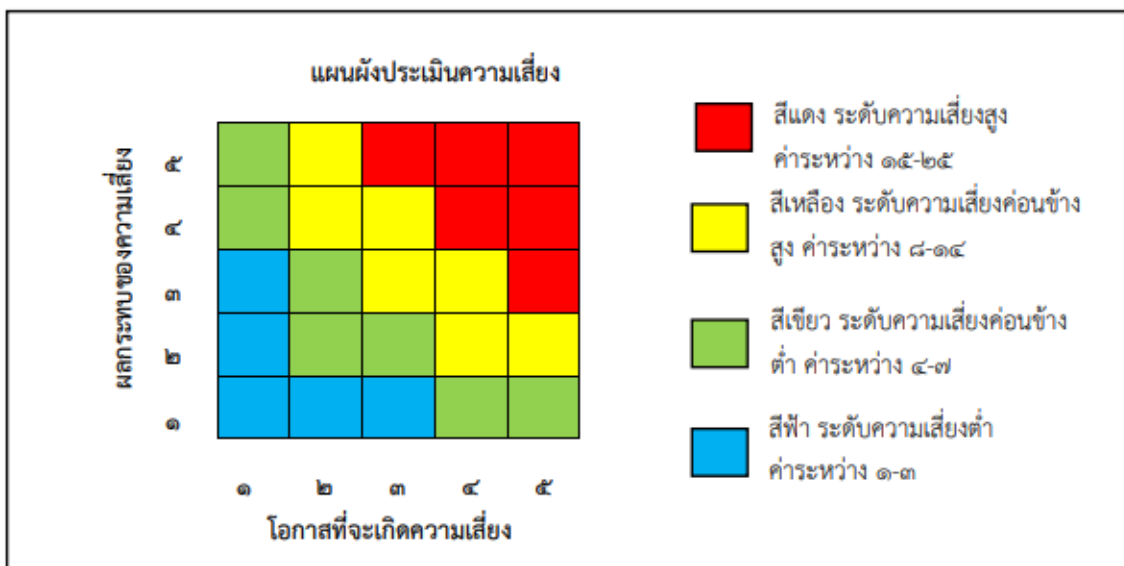
๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยง ในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อน สามารถจำแนก ระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับการทุจริตในหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดแค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้ดังนี้

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตรการป้องกันและควบคุม/การบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างการจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการในบางขั้นตอนมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียหรือเข้าไปเรียกรับทรัพย์สินเพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น	ปานกลาง (โอกาสเกิด๒ ผลกระทบ๒ ค่าระดับของความเสี่ยงระดับ ๔)	๑.ปรับเปลี่ยนร้านค้า ในการจัดซื้อวัสดุ ๒.เข้มงวดในการตรวจ รับพัสดุหรือการจัดจ้าง ๓.ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๔.มาตรการติดตามและประเมินผลการเบิกจ่ายตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๕.มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึง กันยายน ๒๕๖๙	สำนักปลัดและกองคลัง
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล				
๑. การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้าง ไม่เป็นธรรม และโปร่งใส หรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้ รับ ผลประโยชน์ เข้าปฏิบัติงาน ๒. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอนเลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เน้นพวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงิน รับสินบน	ปานกลาง (โอกาสเกิด๒ ผลกระทบ๒ ค่าระดับของความเสี่ยงระดับ ๔)	๑.ดำเนินการประกาศ เผยแพร่การรับสมัคร และดำเนินการ คัดเลือกอย่างเป็น ธรรม โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละด้านอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้ ๒.กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม สร้างความโปร่งใส ๓.กิจกรรมเสริมสร้างความโปร่งใส สร้างมาตรฐานทางจริยธรรม การบริหารงานบุคคล	ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึง กันยายน ๒๕๖๙	สำนักปลัด

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตรการป้องกันและควบคุม/การบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘				
๑. เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือได้รับการยกเว้น ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ๒. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ เนื่องจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือ การให้สิทธิพิเศษกับคนบางกลุ่ม	ปานกลาง (โอกาสเกิด๒ ผลกระทบ๒ ค่าระดับของ ความเสี่ยง ระดับ ๔)	๑. จัดทำมาตรการ นโยบายการไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ๒. จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน ๓. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ณ จุดให้บริการ ๔. มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ	ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึง ธันวาคม ๒๕๖๙	สำนักปลัด กองช่าง กองคลัง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ปานกลาง (โอกาสเกิด๒ ผลกระทบ๒ ค่าระดับของ ความเสี่ยง ระดับ ๔)	๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม-หลักธรรมาภิบาล ๒. ช่องทางร้องเรียนการทุจริตเจ้าหน้าที่ ๓. มาตรการเผยแพร่และส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น	ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึง ธันวาคม ๒๕๖๙	สำนักปลัด

การวิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นการดูความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดระดับความเสี่ยงในระดับใด โดยใช้ตารางระดับความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน ดังรูปที่ ๑

รูปที่ ๑ แสดงแผนผังประเมินความเสี่ยง